

EURÓPAI BIZOTTSÁG

SAJTÓKÖZLEMÉNY

Brüsszel, 2014. 3 February

A Bizottság közzétette az első európai korrupcióellenes jelentést

A korrupció továbbra az egyik legnagyobb kihívást jelenti Európa számára: egyetlen tagállam sem mentes tőle, és az európai gazdaságnak évente mintegy 120 milliárd euró kára származik belőle. Az elmúlt években a tagállamok számos erőfeszítést tettek felszámolására, ám az eredmények egyenletlenek, így további intézkedésekre van szükség a korrupció megelőzésére és szankcionálására. Egyebek mellett ezeket állapította meg ma közzétett első európai korrupcióellenes jelentésében az Európai Bizottság.

A korrupcióellenes jelentés vázolja az egyes tagországokban tapasztalható helyzetet: milyen intézkedések történtek, melyek eredményesek, hol van mód előrelépésre, és hogyan kellene eljárni. Az egyes tagállamokról szóló fejezetek angolul és az adott ország nyelvén az alábbi linken érhetők el: <http://ec.europa.eu/anti-corruption-report>

A jelentésből kiderül, hogy a korrupció jellege és mértéke, csakúgy, mint a leküzdését célzó intézkedések hatékonysága tagállamról tagállamra más és más. A dokumentum arra is rávilágít, hogy a korrupció valamennyi tagállamban nagyobb figyelmet érdemel.

Hasonló következtetést vonhatunk le egy ma közzétett, az európaiak korrupcióval kapcsolatos attitűdjét vizsgáló Eurobarométer felmérésből. Ennek adatai szerint az európaiak háromnegyede (76%) véli úgy, hogy a korrupció széles körben elterjedt, és több mint fele (56%) szerint a korrupció növekedett hazájában az elmúlt három évben. Minden tucat válaszadóból egy (8%) állította, hogy az elmúlt évben konkrétan tapasztalt korrupciót, vagy tanúja volt korrupciónak. A felmérés eredményei [itt](#) érhetők el.

„A korrupció aláássa a polgárok demokratikus intézményekbe és jogállamiságba vetett bizalmát, kárt okoz az európai gazdaságnak és fontos adóbevételektől fosztja meg az államokat. A tagországok sok mindent tettek az elmúlt néhány évben a korrupció felszámolására, ám a mai jelentés azt mutatja, hogy ez messze nem volt elég. A jelentés a tennivalókra is javaslatot tesz, és én mindent megteszek majd azért, hogy a tagállamokkal együtt megvalósítsuk e javaslatokat” – jelentette ki a dokumentum közzététele kapcsán Cecilia Malmström, az EU belügyekért felelős biztosa.

Magyarország különböző eszközöket alkalmaz a közigazgatás integritásának és átláthatóságának fokozására. Nagyra törő korrupcióellenes politikákat dolgozott ki. Továbbra is fennállnak azonban olyan aggasztó jelenségek, mint például a vállalkozások és a helyi politikai szereplők közötti informális kapcsolatok. Az Európai Bizottság mai jelentésében rámutat, hogy bizonyos területeken még további erőfeszítéseket lehetne tenni: ilyen a pártfinanszírozás, a közbeszerzési eljárásokra vonatkozó ellenőrzési mechanizmusok és a hivatalos személyek összeférhetetlenségének kérdése. Több erőfeszítést lehetne tenni a megválasztott és kinevezett tisztviselőkkel szemben

Kapcsolattartók:

[Michele Cercone](#) (+32 2 298 09 63)

[Tove Ernst](#) (+32 2 298 67 64)

támasztott elszámoltathatósági követelmények megerősítésére, valamint a közigazgatásban tapasztalható favoritizmus kockázatának csökkentésére. További lépéseket lehetne tenni emellett az egészségügyi hálapénzek gyakorlatának fokozatos megszüntetésére.

Az Európai Bizottság az egyes uniós tagállamok helyzetének elemzése mellett két részletes közvéleménykutatást is bemutat. Az európai polgárok több mint háromnegyede és a magyarok 89 százaléka egyetért azzal, hogy hazájában elterjedt a korrupció. Az európaiak négy százaléka és a magyarok 13 százaléka állítja, hogy az elmúlt évben csúszópénzt kértek vagy vártak el tőle. Összességében tíz európai vállalkozás közül négy úgy véli, hogy a korrupció akadályozza üzleti tevékenységét.

A korrupció minden tagállamot érint – éspedig számos különböző módon

Íme néhány az Unióban tapasztalható korrupciós trendek közül:

1. Kontrollmechanizmusok

- *Megelőző jellegű politikák alkalmazása (pl. etikai szabályok, tudatosságnövelő intézkedések, a közérdekű információkhoz való könnyű hozzáférés).* A korrupció megelőzését célzó intézkedések tekintetében jelentős különbségek vannak a tagországok között. Míg egyes tagállamokban hathatós megelőző intézkedések segítettek elő, hogy az ország hosszú ideje a korrupciótól lényegében mentes ország hírében álljon, másutt csak egyenetlen módon és korlátozott sikerrel érvényesítettek megelőző intézkedéseket.
- *Külső és belső kontrollmechanizmusok.* Az államigazgatási szervek belső kontrollja több tagállamban gyenge és koordinálatlan (különösen helyi szinten).
- *Összeférhetetlenség.* Az összeférhetetlenségre alkalmazandó szabályok eltérőek az Unión belül, az összeférhetetlenségi nyilatkozatok ellenőrzésére szolgáló mechanizmusok pedig gyakran nem megfelelőek. A szabályok megsértése esetén érvényesítendő szankciók gyengék, és azokat ritkán alkalmazzák.

2. Vádeljárás és büntetések

- A tagállamok jórészt kialakították a korrupció elleni *büntetőjogi* kereteiket, és a szabályozás megfelel az Európa Tanács, az ENSZ és az Unió normáinak. Ugyanakkor nem egyenletes a magánszektorban tapasztalható korrupció elleni küzdelemről szóló 2003/568/IB kerethatározat átültetésének minősége.
- A korrupció kivizsgálása tekintetében jelentősen eltérő az egyes tagállamokban a *bűnüldözési és a vádhatósági* tevékenység *hatékonysága*. Egyes tagállamokban kiemelkedőek az eredmények, másutt ritka a sikeres vádeljárás, vagy vontatottan haladnak a nyomozások.
- A legtöbb tagállamban hiányoznak a korrupciós bűncselekményekre vonatkozó átfogó statisztikák, ami megnehezíti az összehasonlítást és az értékelést. Egyes országokban a korrupciós ügyek kivizsgálását az eljárási szabályok – például a politikusok mentességének megszüntetésére vonatkozó – is akadályozzák.

3. Politikai dimenzió

- *Politikai elszámoltathatóság.* Több tagállamban továbbra is előtérben van a politikai feddhetetlenség kérdése. Ritkák vagy gyakran nem elég szigorúak például a politikai pártok tagjaira vagy a központi, illetve helyi választott testületek képviselőire vonatkozó magatartási kódexek.
- *Pártfinanszírozás.* Jóllehet több tagállam szigorúbb szabályokat léptetett életbe a pártfinanszírozás területén, néhány tekintetben továbbra is jelentős hiányosságok tapasztalhatók. A jogellenes pártfinanszírozást elvértve büntetik visszatartó erejű szankciókkal az Unióban.

4. Kockázati területek

- A korrupció kockázata általában az államigazgatás regionális és helyi szintjein magasabb, ahol az ellensúlyok és a belső kontrollok általában gyengébbek, mint központi szinten.
- A városfejlesztés, az építőipar, illetve az egészségügy azok az ágazatok, ahol jó néhány tagállamban nagyobb a korrupció veszélye.
- Emellett az állami vállalatok felügyelete terén is tapasztalhatók hiányosságok, ami növeli a korrupció kockázatát esetükben.
- A kisszerű korrupció csak néhány tagállamban jelent széles körű problémát.

Közbeszerzés: korrupcióveszélyes terület

A jelentés külön fejezetet szentel a közbeszerzésnek. A közbeszerzés az uniós gazdaság rendkívül fontos területe: a közsféra beszerzései – legyen szó akár termékek, építési beruházások vagy szolgáltatások megrendeléséről – évente az uniós GDP mintegy 20%-át teszik ki. A közbeszerzés is a korrupció veszélyének kitett területek egyike.

A jelentés a közbeszerzés területén sürgeti a feddhetetlenségre vonatkozó normák megerősítését, valamint ajánlásokat fogalmaz meg a számos tagállam esetében rosszul működő kontrollmechanizmusok továbbfejlesztése érdekében. Részletesebb információk és a közbeszerzéssel kapcsolatos egyes további, figyelmet érdemlő kérdések tárgyalása az egyes országokra vonatkozó fejezetekben található.

Háttér

Az [uniós korrupcióellenes jelentés](#) kiterjed mind a 28 tagállamra. A jelentés az alábbi részekből áll:

- A legfontosabb megállapításokat, a korrupcióval kapcsolatos uniós trendeket és a közbeszerzési korrupció elleni tagállami erőfeszítések elemzését egy **általános fejezet** foglalja össze.
- A **28 országfejezet** korrupciós helyzetképet ad az egyes országokról, kiemelve a problémás területeket és a mások által esetleg példaként használható helyes gyakorlatokat.
- A jelentés emellett ismerteti a polgárok, illetve a vállalkozások körében érzékelt korrupcióval kapcsolatos **két Eurobarométer felmérés** eredményeit is.

Hasznos linkek

Az uniós korrupcióellenes jelentés az országfejezetekkel, az Eurobarométer felmérésekkel és a vonatkozó tájékoztatókkal együtt: <http://ec.europa.eu/anti-corruption-report>

Cecilia Malmström [honlapja](#)

Kövesse Malmström biztos bejegyzéseit a [Twitteren](#)

A Belügyi Főigazgatóság [honlapja](#)

Kövesse a Belügyi Főigazgatóság híreit a [Twitteren](#)